

BÉTSI MAGYAR KURIR.

Nr. Indult: Kedden, September 16-dikán, 1834.

23.

II PORTUGALLIA.

Dom Pedro ekképpen folytatá beszédjét a' Cortesek Kamarája megnyitásakor: „Miatán rövideden, de híven előadtam a' jelenkor történezeit, mellyek Portugallia évkönyvében Epochát tsinálandanak, és miután megmutattam, mit tettem légyen a' nemzet javára, hogy azt, az elnyomatás szánakozásra méltó állapotjából kirántsam, mindenek előtt két tárgyat ajánlok az Uraknak tökéletes és határtalan bizodalommal, olyan tárgyakat, mellyek valóban megérdemlik, hogy a' Cortesek egész figyelmeket magokra vonják, — úgymint 1-ór Vallyon a' Régenség, a' Királyné még hátra lévő kis korúsága alatt megmaradjon e' vagy ne? és 2-szor Tétessenek szükséges lépések, a' Királynének valamelly külföldi Prinzel történendő öszvekelésére. Az Urak böltessége ezen két kérdést reménylem a' szerint fogja megfejteni, a' mint politikai éles látásoktól, és betses virtusoktól méltán várhatni. Szükséges leend továbbá, a' száraz, és tengeri hatalom erejét, a' Constitutzionalis Charta 15-dik tzikkelye szerént megállapítani, tekintetbe vévén az Ország belső állapotját, és viszonyait, nem különben helyzetét, egy szomszéd és Szövetséges Országra nézve, hol egy Prinz, a' ki a' Koronára számot tart, ismét fellépett, hogy a' polgári háború tsaknem egészen elöltött lángját ismét meggyújtsa. Ezen tárgyakon kívül, még mások is megérdemlik a' figyelmet. A' sajtó szabadságot illető törvérenyek, a' Miniszterek, és közön-

séges tisztviselők kezeskedések, a' magános lakásoknak sérthetlensége, a' magános vagyonnak köz jóra való szükségét határozó törvény, és az ezert való kárpótlás a' Charta 145 tzikkelyének értelméhez képpes, a' köz tanítás, és a' tudomány minden ágában lévő intézetek organisztiója, a' kézmív, kereskedés, mesterség, és földművelés, melly mindennek közép pöntje — előmozdítására szükséges törvények, tül-tengeri birtokaink helyzetének, szigazgatásának javítására teendő rendszabások, — egyszóval a' Cortesek igyekezetét minden megkívánja, 's kétségkívül gondolkozások fő tárgya leend, a' mit tsak ajánl a' Charta, a' szükség megkíván, 's a' mi ezen tisztelt Nemzetjavarára, 's régi ditsőségének, és nagyságának helyreállítására szolgálhat. Deputatusai a' Portugallus Nemzetnek! A' Finánsz Miniszter, a' köz kints jelen állapotját elő fogja terjeszteni: az Urak dolga leszsz ezen tárgyat megvizsgálni. Ország Pairjei, és Deputatus Uraim! Felette örvendek a' Nemzettel, Országunk újaszületésén, a' Constitutzionalis Charta erejének, 's a' Királyné Felseges thrónjának helyreállításán, a' midőn készeknek szemlélem az Urakat arra, hogy a' Portugallus nemzetet azon fényes póltzra emelendik, melly azt a' civilisált nemzetek között illeti. En részemről tsak azon szerentsét tartomfel magamnak, hogy segéd kezét nyujthatok, Leányom jussának, kit én annyira szeretek, és tisztelek, megártására, azon ditső Nemzetnek, melly vitézsége által olly nevezetessé lön mind.

háborúban, mind békességben. A' rendkívül való Ülészennel meg van nyitva.

Lisbona Aug. 16 kán. Dom Pedrónak a' thrónusról mondott megnyitó beszédjében, a' Regenséget illető kérdés megfejtése, a' Cortesekre van ugyan bízva, de olly hanggal, mely azon meggyőződésen alapul, hogy a' Cortesek a' Regenst kérni fogják, eddigleni hivatalának folytatására. A' mi a' Római szék viszonyairól mondódott, nagyon meglepő volt az illető s'kat bélyegező bizodalom. Látszik, hogy Portugalliában, a' most uralkodó fel, Rómának általellenében, mérsékletet akar színelni, de a' következő kikelés a' Szerzetesek ellen, és ama jelentés, hogy a' fő Clerus ezentúl a' Status kintstárából húzza fizetését, nem hagynak a' felől kételkedni, hogy Dom Pedrónak, vagy is inkább tanátsadóinak politikája, Róma politikai befolyásának, elnyomása, a' mi az Ország Uralkodónak nehezen ad leghűségesebb tizmet. Felette szembetűnő volt továbbá, hogy a' Regens, hol a' fiatal Királyné jövendő öszvekeléséről szóll, előre felteszi, hogy férje, külföldi Printz leand, — holott az Ország törvénye szerint, a' Királyné tsak bel földihez mehet férjhez, más külömben a' Cortesek meg egyezése is kívántatik. Az 1826 ki Charta, amaz alaptörvényes, és mindenkor szentül tartatott meg egyezést, soha sem módosította. A' midön tehát Dom Pedro egy — a' Cortesek határozatjoktól függő kérdést, tulajdon képpen, mint már eldöntöttet tekintti, úgy látszik el akarja kerülni, az ezen tárgy felett való vételkedést. Egy — a' napokban költ határozat szerint, mindegyik szerzetesnek, a' ki a' jótéteményekhez való jussát el nem vesztette, 12 milreis (mint egy 18 Burkus forint) fizettetik hónapoként. A' klastromokból kiűzetett, s' köldülésre szorult barátok, köz könyö-

rületesség tárgyai levének. Még mindig egyre dolgoznak a' klastromi szeretek szélyelhányásán. Könyvtárak, és toronybeli órák a' városoknak ajándékoztattak.

Legközelebbi tudósítások szerint, Dom Pedro a' Cortesek által Regensé választatott, és a' Coimbrai Püspök, a' Követ Kamara Elölülőjévé neveztetett.

TOSCANAI NAGY HERTZEGSÉG.

Florenzából költ tudósítások következésében, Dom Miguel Aug. 30. kán Róma felé való útjában, az elsőbbi városba érkezett.

BRAZILIA.

Rio Janeiróból Jun. 21-kéről költ tudósítások jelentik, hogy a' Dom Pedro Braziliából való száműzését illető törvény, a' Senatus által félre vetett légyen. Egyébberránt az Országban minden békességben volt, s' mint mondják, a' dohány, és más természetvények igen jól fizetnek.

GÖRÖG ORSZÁG.

Nauplia Aug. 5 kán. Kobell, és Klenze Status Tanátsosok, úgy mint a' Regenség új tagjai, a' hivataljokból elmozdított Maurer, és Abel Status Tanátsosok helyett, vélellenül, a' lakosoknak nagy örömökre megérkeztek, s' új hivataljokba azonnal béiktattattak. Gróf Armansperg, s' véle a' nagyobb rész, győzedelmi napot innepelnek. Egész Nauplia örvend a' változáson.

HELVETZIA.

Aug. 27-kén midön itt Bétsben rettenetes szelvész dühösködött, Granbündten, és Veltlinkies völgyeit, pusztítás, és halál fenyegette, mely Helvétzia, és Olasz Ország közt, az öszveköttetést tökéletesen megakadályoztatta. Ugy látszik, hogy a' szá-

razság által vissza tartóztatott eső, annival dühösebben rontott most ki. A' kiöntött Rajna, sok falut, és egyes lakásokat elborított, hidakat elhordott, gátakat semmivé tett, egyszóval a' szerentséllenség öly nagy, hogy azt környülállásosan leírni nem is lehet. Az elveszett emberek számát sem lehet meghatározni. Clevennek harmadrésze oda van. Felső Gadin tengerre változott. A' vízállása 4 lábbal magasabb volt, mint 1817 ben a' midőn ugyan tsák Aug. 27-kén legnagyobb volt. Az a' szerentse hogy az áradás nem egyszerre történt, 's az emberek szomszéd falukban menedéket találhattak, mert külömben sok százan elveszték volna.

Zürichből Sept. 3 ról írják: A' vízáradás Lombardiában, és Piemontban is nagy pusztítást vitt véghez. Mivel az öszveköttetés még meg van gátolva, nem lehet világos, és pontos tudósítást adni, — annyit azomban tudunk, hogy Granbündtén, mellynek betsületes lakosai leginkább érdemlenek szánakozást, legtöbbet szenvedtek. Már az előtt több napokig szakadt az eső a' hegyekben, melynek hótórlatai a' szárazság mellett öszveolvadtak, 's az esővel együtt alászakadtak sebes folyóvíz gyanánt. Altorfból is írják, hogy az úgy nevezett Gothard út-sza egészen oda van. Amstäg faluban 5 házat sodrott el a' víz, és sokat dülöfelben hagyott. Hogy ezen szörnyű pusztítás által a' kereskedés is sokat szenved, magától értetődik, a' mennyiben az Országútak Olasz, és más Országok felé haszna vehetetlenekké lettek. Egyébiránt megkeltőztetett erővel dolgoznak mindenfelé, hogy mindenek előtt a' főútakat tehessék használhatókká.

NEMET ORSZÁG.

A' Kir. Burkus Osztály, melly Sándor Tsászár emlékének felszentelteté-

sére, Sz. Pétervárába vagyón rendelve, Aug. 22-kén 23-kán és 24-dikén Vosz Főhadnagy Commandója alatt, a' legjobb egészségben Lübeckbe érkezett, 's Aug. 26-kán Alexandra nevű gőzhajón tovább evezett. Mivel a' szél kedvező, reményleni lehet, hogy 30 kán Kronstadban köt ki, 's onnan nem sokára rendeltetése helyére induland.

SPANYOL ORSZÁG.

Madrid Aug. 24-kén. A' Proceresek Kamarája, utolsó ülésében elfogadta azon javallatot, hogy azok a' Proceresek, kik kineveztetések idejétől fogva 2 hónap alatt elő nem terjesztik az okleveleket, mellyekből téhétségek 's jussok a' Proceresi méltóságra kiséül, ez alól örökre ki vagnak zárva: kivagnak véve mindazáltal azok a' Proceresek, kik túl az Oceanon tartózkodnak. Ezen javallatt megvizsgálására különös Biztosság vagyón kinevezve. Kétszáz katona tiszt, kik quietáltak, azonnal örökre kitöröltettek a' sereg Lisztájából. A' Cholera éjszak nyugoton, mindég tovább terjed, Alavát, és Navarrát már elérte, 's keleten Valenciából, és Alsó Arragoniából, Barcellonaiába nyomult elő. Madridban tsak nem egészen megszűnt, 's a' Királyné oda vissza szándékozik térni. Ennek a' visszatérésnek hihetőleg az a' jó következése lesz, hogy mind azon hijjában való rendszabások végre megszűnnek, mellyek több kárt tesznek, mint maga a' Cholera. A' Király Manuel Freyre General hadnagyot, hív szolgálatja jutalmául Spanyol Irlandi méltóságra emelte, Marquis San Martial' titúlussal.

NAGY BRITANNIA.

(Sumarchar Durpun.) Bundelkundban (Calcutta Praesidenségben) az éhelhalás, a' legnagyobb póltzra hágott.

Az élet annyira megritkult, és drágult, hogy a' szegényebb rendűek nem is vehetnek löbbé, azonkívül pedig, munkát sem kaphatnak: egy darabig valami keserű epren tengődtek, de már ebből is kifogytak. Attól tartanak, hogy a' meleg szelek beállásával még nagyobb lesz az éhhalás; legirtóztatóbb C u l p i b a n , és környékén, hol az éhező szegények hasonlók a' vázakhoz, 's alig állhatnak lábokon. Naponként rakásra halnak, 's a' J u m n a h a hajítatnak, az alatt, míg a' többi halottak, sasok, vagy kutyák prédáivá lesznek: A' mint mondják, az A u d i Király, naponként 2000 Rupiátosztogat, ki a' szerentsétlenek között. Fel van számítva, hogy R a s c h m i r b a n 25,000-en felül haltak meg éhen.

(Albion.) A' Gözkotsik annyival inkább ajánlhatók, mivel ezek által, a' magánosok tulajdona nem jön érintésbe, és az Ország sem disztelenített el, mint a' vas-utaknál. Például szolgálhat legközelebb egy kis gözhajó a' S t r a t f o r t i Országúton, melly, mint halljuk, valami Ausztriai magánosember számára H a n c o c k V a l t e r U r által készítettett. Ez nyom, ide számítván a' vizet, és égő szert 9 angol mérföldnyire, 2 1/2 tonnát. Ez a' kotsi 1 óra alatt annyit haladt, mint rendes kotsi 5 óra alatt szokott haladni, mind a' mellett, hogy az Ország útra friskavits volt hordva. Sok előkelő utasok ültek benne, 's tulajdonosa V o i g t l ä n d e r Bétsi Mechanikus által ügyesen igazgattatott. Ez a' gözkotsi a' napokban Bétsbe érkezett, 's itt az ügyvezett C i r c u s g y m n a s t i c u s b a n tulajdonosa által 40, Sept. 14 kétől fogva pedig csak 20 ezüst krajtzár díj mellett mutatattik. V o i g t l ä n d e r nyilatkozása szerint ekkoráig, mintegy ezer nézői voltak a' szép műszernek, kik közzül 600-an magyarok!

(Old England.) O' C o n n e l l , úgy látszik, M e l b o u r n e Miniszteriumnak tagja kíván lenni, 's Lord D u n c a n n o n Irlandi utazásának hihető e' volt a' tzelja.

(Times.) A' Komivesek, kik munkájokkal felhagytak, löbbén vagynak 15,000-nél. Ha csak heti béreket 20 Schillingre tesszük, még is 14 nap olta a' familiák, 30 font kárt szenvedtek. M a n c h e s t e r b e n a' szabólegények kihirdették, hogy tulajdon kezükre 20 pCentummal öltöbben dolgoznak, mint volt gazdáik.

(Hamshire Telegraph.) P o r t s m o u t h Aug. 30 kán. D o n C a r l o s n a k ide való barátjai E r a z u i n h o l Aug. 21-ről kaptak levelet. Z u m a l a c a r r e g u y n a k valami győzedelméről beszélnek, 's D o n C a r l o s legjobb egészségét, és reménységét jelentik.

J a m a i c a b a n attól tartottak, hogy Aug. 1-jén úgy mint a' Négerek felszabadításokra rendelt napon nyughatatlanságok fognak történni. — Némelly Négerek, immár elhagyták régi dolgozó helyöket, 's a' sziget belsejébe húzódtak.

O' C o n n e l l , Irlandi Földieéhez, egy folszóllítást hotsátott, mellyben nevezetesebb tzikkelyek a' következők. Miután tudniillik, liberalis Clubboknak felállításáról beszélt, ekképpen szölli: „Mielőtt ezen Clubboknak kötelelességeket szöbba hoznám, engedjétek meg, hogy mindenek előtt egy Miniszterről őszintén, betsülettel szóljak. Én barátja vagyok a' jelen Miniszteriumnak. Magam is úgy akarok tselekedni, 's azt kívánom, 's Irland népét is olly tselekvés módra akarom bírni, melly legkevésbé se akadályoztassa meg a' Miniszteriumnak tetteit, azon Miniszteriumét, mellynek mindenek előtt főkötelelessége, I r l a n d érdekét szemmel tartani. Mivel meg vagyok győződve,

hogy Irland érdekei a' jelen Igazgatóságéival megegyeznek, támogatom a' Minisztereket. Igaz, azt lehet vetni: hiszen többnyire Stanley, és Grey Miniszteriumából valók, a' kik Irlandon olly nagy igazságtalanságot követtek el! vagynak még igen is némely taejaink, Cabinetünkben, ama gyűlöletes Miniszteriumból valók, de még is nagyobb részét, Irlandnak legnagyobb ellenségeit, leráztuk nyakunkról. Ott van legelebb is Stanley. A' vallásnak, és az Irlandi nép szabadságának nagyobb ellensége soha sem létezett. Az első ellen kiirthatatlan gyűlölésséggel, odium, plus quam theologicum, az utóbbi ellen lerázhatatlan megvetéssel viseltetett: a' mellett nagy tehetségű férjfiú, 's alkalmazatos a' határozatlan embereket hálójába keríteni: azért is vólt veszedelmes Irlandra nézve. Genie nem vólt, hanem meglehetős ékesenszólló, szív nélkül. Soha sem érzett nemesen, a' mens divinior egészen hibázott nálla. Lelkét poétai tűz nem hevítette, 's a' mindennapiságon felül nem emelkedett: de mint mondom, vóltak tulajdonságai, mellyek, éppen úgy, mint Irland elleni gyűlölése, sokat árhattak szegény Hazánkknak. Ő a' maga útján haladt, minden akadály nélkül, 's maga után rántotta Grahamot is, korának leghamisabb Toryját. Egy másik, 's talán Irlandnak még nagyobb ellensége Gróf Grey hasonlólag elbutszózott. Emlékeztek még, midőn figyelmeteské tettelek benneteket Greynek Irland elleni gyűlöletes indulataira, és gondolkozás módjára! valóban ennek okát igen nehéz megfejteni, én sokáig gondolkoztam azon bohóságon, de most nints kedvem örömet nyilatkoztatni azon férjfiak megbukásokon, kiknek — a' Miniszteriumból való elmozdításokban, megvallom, személyem minden

tsekélysege mellett is, — én is részt vettem. A' megmaradtak közzül meg lehet van még egy kettő, kik Irlandot nem igen kedvellik, p. o. Marquis Lansdowne, mert hogy ez, Irlandnak nem barátja, az ollyan világos, mint a' nap fény, de a' többiek, mind, vagy neutralisok, vagy munkások Irlandból dogításában, 's ha tsak, mint félni lehet, félre nem vezetettek az Orangistáktól, akkor a' jelen Kormánytól sok hasznot várhatunk.

A' Schvanen folyó gyarmatok földművelési társaság tudósításából megtetszik, hogy minden akadályok mellett, mellyekkel a' gyarmatok küszködnek, az Ország művelése, az utóbbi tudósítás óta négyszerte szaporodott, és hogy 560 hóld búzával, 250 hóld föld pedig gerstlivel, zabbal, borsóval, és kolompérral van bévetve. A' marhának, és juhnak tenyésztése az által megakadályoztatott, hogy abból a' letelepedett lakosoknak eleinte sokat meg kellett ölni. A' belföldi lakosok nem ragadoznak többé, 's köztők, és az új lakosok között, a' legnagyobb egyetértés uralkodik.

TÖRÖKORSZÁG.

A' Török Státus Ujság eldképpen ír a' Samosi nyughatatlanság bévégzése felöl: Rebiulachir 18-kán 1250, vagy a' mi Kalendariomunk szerint Aug. 24-kén 1834. „A' Moldva, és Oláh Ország hajdani Rajmakamja Stefanaki Bey a' görög új Status felállításá után, Samos sziget Beyévé neveztetett, mellynek lakosai, mint tudva vagyon, rég óta pártot ütöttek. Több ízben megparantsoltatott néliek, hogy a' privilegiált jobbágyoknak adatott alkotványhoz képpest viseljék magokat, és ügyöknek eligazítására, különösen egy helytartó rendeltetett. Azomban Logot het Metropolita, és egy Stamati

Va l c h a nevű pártütő, külömbféle tselszövések, és hazugságok által, úgy annyira félrevezették a' betsületes lakosokat, hogy az említett helytartót el nem akarták fogadni. Miután tehát minden kérések, és ígéretek hijában valók voltak, H a s s a n B e i a' Nagy Urnak Admirálja, parantsolatot vett néhány hadi hajóval a' sziget blokirozására. Ennek következésében az Admirál a' Szigethez közelített, és oda érven, annyira szívekre tudta kötni kötelességeket a' lakosoknak, hogy ezek, a' fő pártütőkkel együtt, veszedelmes szándékoktól önként elalván, e' szerint a' kényszerítő rendszabásokat szükségtelenekké tették.

A' pestis naponként 3, sőt néha 400 áldozatot is elseper. A' Törökök elhagyták azon előítéletet, melly szerint a' füstölést, és más — a' betegség lehárlására szükséges rendszabások tételét meg nem engedték.

M e h m e d A l i, Jul. 29 kén Alexandriába visszatért: azomban Syria állapotja bizonytalan, mert a' lázadások még egészen el nem nyomattak.

Az eddigleni M a s r a f N a s i r i O s m a n hivatalából elmozdítatott, 's helyébe H a d s c h i A l i B e i neveztetett.

O R O S Z O R S Z Á G.

B u t e n o f f U r Tsász. Orosz Követ, Konstantinápolyba visszatért. Revéssel elutazása előtt, Ő Felsége ekképen írt hozzá: „Konstantinápolyban történt 3 esztendei tartózkodása alatt, mint rendkívül való Követ, és meghatalmazott Miniszter, az Ur megerősítette, a' két Ország között nem régen megnyitott barátságos viszonyokat. A' Török Miniszterekkel több tárgyak felletti alkudozásai, nevezetesen tavaj, a' keleten kiültött nyughatatlanságok fellet, telyes megelegetésünkre szolgál-

tak, 's újabb jelét adták az Ur, a' közjó eránt viseltető buzgó igyekezetének. Maradunk kegyes indulattal Peterhof 17-kén 1834. Miklós.

A' S á n d o r nagy oszlopnak felszentelése Sept. 11-kén történik meg rendkívül való pompával, magának a' Tsászárnak, 's az egész Udvarnak jelenlétében. Estve a' várpiatza, 's az egész Város ki fog világosíttatni. A' 3 Játékszinbe, ingyen fognak tzedulák ki-oztogatatni, a' Generálisok, és többi fő tiszték, következő napon pedig, az Altiszték, és közlegények között.

FRANTZIA ORSZÁG.

T o u l o n b o l Aug. 28-ról írják: Miután a' frantzia sereg, több napokig nyugodott a' Hyeri szigeteken, ismét hajóra ült, és Sept. 10-kéig tengeren marad, a' midön Toulonba ismét visszatér. Uj hajók elkészítéséről sokat beszélnek ugyan, de alap nélkül.

ELEGYES TUDÓSÍTÁSOK.

A' Duna gőzhajói Ausztriai első társaság jelenti, hogy a' Triesztben épülni kezdett Maria Dorótya (a' Magyar Nádornének nevére) gőzhajó, nem sokára elkezdni pályafutását Konstantinápoly felé, 's ott, — egyesülvén a' más 3 rendesen P o s o n y b o l kiinduló gőzhajókkal, tökéletesen helyre állítja a' Török Országi fővárosnak, az Ausztriai birodalommal való öszveköttetését. Ha előre nem látható akadályok közbe nem jönnek, akkor a' gőzhajó October közepe táján, Triesztből, Corfun, és Zanten keresztül, Smyrnába indul, a' mit köz hirrre tenni azért tartunk szükségesnek, hogy azok, kik ezen alkalmatosságot használni akarják, jó eleve tudósíthassanak. Ez a' hajó 70 lönyi

erejű, legjobb, és alkalmasabb angoly szerekkel felkészülve, egy tapasztalt, 's leginkább a' közép tengeren jártas kapitány által fog commandóztatni, 's el lesz látva, minden — a' hajón megkívántató dolgokkal. Az útasok felvétele, hogy minden félre értés elkerültessek, csak Triestben történhetik meg Sartorio Péter Nagykereskedőháznál. Mihelyt az elindulás napja meg lesz határozva, — azonnal köz hírré fog tétetni, valamint az utazás ára is: előleges tudósítást kaphatni Bétsben a' Gőzhajói Bureauban. A' hajó, mihelyt Zantéban szénnel ismét megrakodott, Smyrnáig szakadatlanul folytatja útját, hogy még ebben az esztendőben megjárhassa Galatzt. A' téli hónapokban Konstantzinápoly, és Smyrna közt fog evezgetni, 's azután majd kikeletkor kezdődnek a' hosszú utak Po'sonyból — Konstantzinápolyig.

MORVAORSZÁG. MAGYARORSZÁG.

Brünn Sept. 15 kán. Turasnál folyvást tartatnak az ott fekvő tábornál hadi gyakorlatok, mellyeknek vizsgálatára Ó Ts. K. Felsőgek, Ferentz Károly, Lajos Ts. K. Fő Hertzegek, a' Bajor Királyi Koronaörökös, továbbá Orosz Tsászári General Hertzeg Gortschakoff és a' Török Követ Namik Basa, több főrangú kísérelkek együtt megjelennek.

BÉTS.

Ó Ts. K. Felsőge méltóztatott Aug. 31-kén költ kegyelmes határozata által a' Helvétziai vallástartók Bétsi Ts. K. Consistoriumánál néhai Szűts István halála által megüresült Tanátsósi hivatalra Jenny Jákob Urat törvények doktorát és az alsó Ausztriai nemesrend törvényszéke számfeletti táblabíráját kinevezni.

A' Fő Méltóságú Magyar Kir. Udvari Cancellaria méltóztatott, Bóka Mátvás halála által megüresült Udv. Cancellistai hivatalra Kmet Jakab Accessistát, e' szerint a' gradualis előlépés útján pedig az utolsó Accessistai hivatalra Hammersbergi Gantzstuck Károlyt kinevezni.

A' Nemetújvári rettentő tűz által minden vagyonaiktól megfosztatott szerentesetlen lakosok felsegeilésekre kezdenek gyűlni a' főváros lakosainak segedelem ajánlásaik. Ezek között most csak a' következő öt Bétsi Banquierek által az itteni Kormányszéknél kiosztás végett letételt summákat említjük. ú. m.

Báró Arnstein	2000 f. pengőb.
Báró Eskeles	2000 — —
Báró Geymüller's Társa	4000 — —
Rothschild Ur	4000 — —
Báró Sina György	4000 — —

összesen 16,000 forintott.

Po'son Sept. 11 kén. A' Fő Rendek, 233 ki Országos Ülésekben, felvették, és elvégezték a' Törv. Munkalat első Szakaszához tartozó — 's a' T. RR. és RR. által javallott pótléktzikkelyeket. Ezen két tzikkelynek egyike, melly a' katonai határszéli Törvényhatóságot illeti, a' Fő Rendek által, azon Királyi Resolutzióra utasított, melly a' már Ó Felsőge Elibet terjesztett Előleges sérelmekre, hol ez a' tárgy különben is előfordúl, — adandó leszen.

A' T. RR. és RR. az Urbéri munkalatra érkezett Kir. Resolutzió felett, tanátskozásait a' 2-dik tzikkelyig bevégezték, 's ma már a' 3-dikra nézve teendik észrevéteiket.

N. Szerém Vmegye Bittó Albert főispáni helytartó Ur elnöksége alatt 1. hónap 1-sőjén Vukovárott tisztujító szé-

köt tartván, következése ez: első alispán (miután az eddigi 33 évig szolgált kir. tanátsnok 's első alispán Parcsetics Jó'sef korossága 's húzamos betegeskedése miatt tisztét letette) lön Poszavec Zsigmond eddigi főjegyző; 2-dik alispán ifj. Parcsetics Jó'sef eddigi főbíró, főjegyző Zsitvay Jó'sef; főadószedő Fejérvary Mihály; főügyészül megmaradt Bossányi Jó'sef; főbírák, illoki járásban Garapy Jó'sef, tovarnikiban Fejérvary Antal, ireghiben Szalay Károly; albírák: Vukovárott Mladenovics Trifon; Erdővégen Urbanecz Mihály, Rumán Jancso István; aladószedő Parcsetics Márton, járásbeli adószedő Rogulies János; számvevő Isaakovics Pál; aljegyző Kraicsevics Ferentz; levéltárnokul megmaradt Kovácsy Ignácz; esküttek: Mikovics Demeter, Stvertczky Jó'sef, Stojsevics János, Sánta István, Novics György, Cseh Eduárd; takarmányi biztosok, Továrnikon Vincze, Erdővégen Andushics, Rumán Preydidó Pál; kapitány Muics Jó'sef, hadnagy Janochna, vontatási biztos Marsó Aloiz; végre fizetésbeli táblabírák: Szalay Jó'sef, Püspöky Mihály. A' főadószedőt 's rumai albirót, kik szavazással választattak, kivéve a' többi mind felkiáltással nyere tisztét. Negyedfél óra alatt az egész választásnak végej volt, minden szép rendel 's a' tárgyhoz illő komolysággal ment.

Aradnak innepélyes béiktatása után, f. eszt aug. 25-kén, már mint szabad kir. városban, b. Orczy Lörintz, Arad vármegyei főispán, és kir. biztós úr által tisztépítő-szék tartatván, az következő renddel ment véghez: — polgármester lett: Heim Domonkos;

főbíró: Mihalovics Lázár; tanátsbeliek: Franczély Albert, Petrovits Balázs, Schärfeneder Ferentz, Szekulits György, Lukácsy János, egyszersmind város kapitánya, Joannovits Pál, Szergel János, Jankovits Gábor; főjegyző: Serb Tivador; alfőjegyzői tizimmel: Imrei Jó'sef, tizteletbeliek: Blaskovits Imre, Brasován Demeter, Sarlotl János, Bullio Constantin; főügyész: Czúcz János; al: Vlajkovics Demeter; tizteletbeliek: Klein Jó'sef, Sztankovics András, Szeiler Jakab: Alexandrovics Constantin. Számvevő: Boros András. Levéltárnok: Serb Pál. Árvák' atyja: Deng János; ellenőr: Orlovics Jó'sef; főkamaras: Frits Antal; al: Liszter Antal; ellenőr: Alexits Demeter. Adószedő: Mihajlovics Constantin; ellenőr: Szalay Bonaventura. — Választott község szőlőja; Stocz Jó'sef. Actuarius: Arkosy. Főorvos: Krestits János: seborvos: Vranovics Jó'sef. Uffelügyelő: Popovica Pál. Kiadó: Kun Lajos.

ERDÉLY.

Kolo'svárt. Hadadi Báró Weselényi Miklós Ur a' Rézdi Vásárhelyi szerentsétlen égettek feleségellésekre ezer pengő forintokat ajándékozott. E. H.

A' Pénz folyamat September' 15-kén;
közép ár:
A' Státus' 5p. Centes Obligázióji 99 3/32
Az 1820-béli sorsosok: — —
Az 1821-béli hasonlók: 137 3/4
Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Oblitzióji: — — for. keltek, mind Conv. Bank- Aktziák keltek 1241 2/3 for. ton. Conv. Pénzben.

Szerkesztető és Kiadó Márton Jó'sef, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomatató; Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker - Strasse Nro 755.)